

TORONTAI

**SZERKESZTŐSÉG: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) U.1. TELEF. 281. KIADÓHIVATAL ES NYOMDA: VELIKI BECSKERÉK, OBILITYEVA (ZAPOLYA) UCCA 1. SZÁM. TELEFON 21. SÜRGÖNY-
CÍM: TORONTAI, VELIKI BECSKERÉK.**

**A BANSÁG
MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA.**

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ.

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: ÉVENTE 300 DIN, FELEVRE 150 DIN, NEGYEDEVRE 75 DIN, HAVONKINT 25 DINÁR. KÜLFÖLDRE HAVONKINT 40 DINÁR. MEGJELENIK MINDEN MUNKANAPON DELELŐTT. HIRDETÉSEK DIJSZABÁS SZERINT.

Marinkovity külügyminiszter tegnap délelőtt fogadta magánál Kenar francia, Dar angol és Bodrero olasz követeket, akikkel hosszabb ideig tanácskozott.

A közlekedésügyi miniszter, mint tudvalevőleg ismeretes, kilátásba helyezte, hogy az év elején a vasuti tარიát leszállítja. Most közölték hivatalosan, hogy az új tარიát valószínűleg március elején léptetik életbe, amely a gyorsvonatokra vonatkozólag olcsóbb díjtételeket állapít meg.

Mint hogy a szkupstina pénzügyi bizottsága leszállította az állami színházak költségvetését, a színházak igazgatói elhatározták, hogy karácsony után konferenciát tartanak, amelyen állást foglalnak a színházak jövőjét illetőleg.

Heige Lindberg, a világhírű svéd énekes Bécsben spanyolnátha következtében meghalt.

Pozsonynál a Duna újra befagyott huszonkét kilométer hosszúságban, Varjasig. A kikötőben rekedt összes hajók és uszályok sorsa meg van pecsételve. Ha a Duna az öt méter vastagságu jégkéreg fölé kerül valahogy egy jégtörősz következében — egy óriási katasztrófa következik be, mert Pozsony teljes környékével víz alá kerül.

A Roseanne Delivo vitorlás hajó, amely Portlandba érkezett Amerikából, elsőnek hozott megbízható hírt Greysam asszony repülőgépeinek tragédiájáról. A gép leszállt a vitorlás közelében, valószínűleg azért, hogy utasai a vitorlásra akartak menekülni. A viharos tenger óriási hullámai azonban néhány pillanat alatt elnyelték a gépet, amely nyomtalanul tűnt el az óceánban.

TŐZSDE

Január 3.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . .	10 02 pengő
Zürichben . . .	9 12 sv. frank
Berlinben . . .	7 34 ar. márka
Bécsben . . .	12 37 silling
Prágában . . .	58 62 cseh kor.
Newyorkban . . .	1 74 dollár
Triesztben . . .	32 26 líra
Bukarestben . . .	280 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 90.60, Olasz Bank 67, Nemzeti Bank 209, Ganz-Danubius 195, Ganz Villamos 176.50, Nacici 183, Délcukor 109.

Pribicsevity éles személyi támadása Vukicsevity miniszterelnök ellen.

Beograd, jan. 4.

A pénzügyi bizottság arra való tekintettel, hogy az idő rövidsége miatt nem tud majd elkészülni az egyes minisztériumok költségvetéseinek a vitájával, elhatározta, hogy a szükséghez képest, éjjel is fog ülésezni, hogy munkáját idejében befejezhesse, minthogy a költségvetés vitájával a szkupstina március harmadikáig el akar készülni.

A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén a belügyi tárca költségvetését vitatták meg.

Elsőnek Vukicsevity belügyminiszter szólalt föl, aki rövid expozéjában ismertette a belügyi helyzetet, kijelentve, hogy a belügyi tárcaiban több törlést nem lehet végezni, minthogy minden ágában a tisztviselői kart a legnélkülözhetetlenebbekre redukálták már eddig is.

A csendőrségről szóló tételnél azonban kéri, hogy a bizottság emelje a kiadásokat, minthogy a délszerbiai állapotok szükségessé teszik ezt. Az utolsó időben ugyanis, mint ismeretes, a makedon szervezet több merényletet követett el főleg a vasuti vonalak ellen Délszerbiában. Ez a tény szükségessé teszi, hogy a csendőrség munkáját fokozottabb módon támogassák.

Pribicsevity szólal föl ezután és élesen kritizálja Vukicsevity működését, úgy hogy nem egyszer kettőjük között valóságos szócsata fejlődött ki igen izgalmas hangulatban.

Az ország szégyenének mondja, hogy Délszerbiában tíz miniszter jöltette magát. Jellemző a délszerbiai állapotokra, hogy annak negyvenhárom képviselője közül huszonhárom nem a nép, hanem a rendőrség akaratából lett képviselő.

Kritizálja Vukicsevity intézkedését, hogy a bregalnicei főispáni méltóságot Mihajlovity alezreddessel, tényleges katonatiszttal töltötte be, ami ellentétben van a törvényes rendelkezésekkel. Az általános rendelkezések szerint, meg van határozva, ki lehet főispán.

Vukicsevity: Mihajlovity nem főispán, sem helyettese a főispánnak. Pribicsevity: Hát akkor micsoda?

Vukicsevity: Csak főispáni kötelességeket teljesít.

Pribicsevity: Ilyen megbízatást az alkotmány nem ismer. De ettől eltekintve, milyen benyomást kelt az Európában, hogy egy aktív katonatiszt áll egy tartomány élén? Mit gondolhatnak, — hogy milyen állapotok lehetnek ott? Személyes tapasztalásból tudja, hogy ott igen

fürgsa állapotok vannak — hiszen Délszerbiában élő testvére: Adám, sok mindenről értesítette.

Vukicsevity: Miért nem kérdezi meg a másik Délszerbiában élő testvérét, Milánt is? (Pribicsevity Milán tudvalevőleg földmives-párti).

Pribicsevity: Hát maga miért nem emlegeti a fiát, aki a minisztériumokban utlevélügyekben interveniál.

Radics Pávle: . . . és állampolgári bizonyítványokat.

Vukicsevity: Mit mond?

Pribicsevity: Már megmondtam egyszer.

Vukicsevity: Az én fiam nem interveniált semmiféle ügyben, ez közhatalmas hazugság.

Pribicsevity: Állítom, hogy interveniált és kérek vizsgálatot ebben az ügyben.

Vukicsevity: Vállalok minden ankét-bizottságot, de újra hazugságnak bélyegzek minden ilyen állítást. Pribicsevity minisztersége idején nem igen volt például olyan állapot, hogy egy tisztviselőt át ne helyeztek volna egy párszor.

Pribicsevity: Ez is hazugság! Majd áttér a csendőrségi formációk ügyének ismertetésére. Kijelenti, hogy huszezer csendőri állás van előirányozva és tényleg csak tizenhetezer állás van betöltve. Ebből a

tizenhetezerből pedig tizezer van Délszerbiában és hétezer az ország többi részében.

Ezután Pribicsevity és dr. Seteyrov között tör ki egy parázs összehangolás, amely azzal végződik, hogy Pribicsevityet az elnök reutasítja imparlamentáris kifejezés miatt.

Pribicsevity ezután a vajdasági választásokra tér át és megállapítja, hogy ott rendkívül sok hamítás történt. Tiltakozik az ellen, hogy a Vajdaságban a délszerbiai állapotokat honosítsák meg.

Majd áttér a diszpozíciós alapok kritizálására.

Lázity Vója kritizálja ezután a közigazgatási állapotokat és követeli a diszpozíciós alapok leszállítását.

Racity Bunisa (rad.) kritizálta a crnagorai közbiztonsági állapotokat, amelyek egyáltalán nem kielégítők. Nagy derűtlenség között teszi meg azt a javaslatát, hogy

az állam vegye föl újra a régi Szerbia nevet, mert ezzel vissza fog térni a becsületesség szelleme.

Drljevics, Radics Pávle és Markovics Fábán Radics-párti képviselő hozzászólása után bezárták az ülést, amely ma fogja folytatni a belügyi költségvetés vitáját.

Bevezetik a progressziv megadóztatás

Beograd, jan. 4.

A minisztertanács utolsó ülésén tudvalevőleg elhatározta, hogy az adótörvényjavaslatot rövidesen terendszert vezeték be.

Bulgáriában küszöbön áll a kormányrekonstrukció

Szófia, jan. 4.

A kormányrekonstrukció az utolsó események hatása következtében aktuálissá vált.

A kormány belátta, hogy a krízist csak kormányrekonstrukcióval lehet rendezni. A kormányelnök felszólította Cankovot, hogy lépjen be

a kormányba. Cankov nem utasította vissza ezt a meghívást, de azt kötötte ki feltételül, hogy a belpolitikai kurzusnak meg kell változnia.

Cankov hívei azt követelik, hogy Cankov maga alakítson kormányt és ne lépjen be Liapcev kormányába.

A nemzeti sovínizmus egy újabb hőstette.

Berlin, jan. 4.

A Raina menti Ludwigshafen nevű kis városkában Szilveszter éjjelén ittás francia tiszték a Bismarkszobrot trágyával hordatták meg, majd gunyos, megbotránkozató szónoklatokat tartottak előtte. Az arra járó-kelőket az órszobára viték, ahol bántalmazták őket.

Angliában árvízveszedelem lépett föl.

London, jan. 4.

Az idő enyhére fordult és a nagy hóolvadás miatt árvízveszedelemtől tartanak. A Brent folyó kiöntött és kétszáz ház víz alá került, úgy hogy a lakosságot ki kellett lakoltatni.

A Temse völgyében az árvízveszedelem kikerülhetetlennek látszik.



Uj közgyűlés — uj felelősség.

As ellenségi blokk dűlőpontja a pénteki közgyűlés határozatairól.

Becskerék, jan. 4.

Az ellenzéki blokk nevében dr. Mátyás Misa becskeréki orvos, városi képviselőtestületi tag részletesen kidolgozott fellebbezést nyújtott be a főispáni hivatalhoz és a tartományi vezetőséghez, amelyben a városi képviselőtestület pénteken hozott határozatainak a megsemmisítését kéri. A fellebbezés többek között a következőket tartalmazza: — „A községi törvény 56-ik szakaszának negyedik bekezdése értelmében a város választott képviselőtestületi tagjait (az odbornikokat) a közgyűlést megelőzően huszonnégy órával ki kell értesíteni a napirendről és a napirenden eszközölt minden változtatásról. A konkrét esetben ez nem történt meg, mert a Popov-féle beadványról előzetesen nem értesítették ki a képviselőtestületi tagokat.

— A belügyminisztérium választási szabályrendeletének 51-ik szakasza azt írja elő, hogy a közgyűlés csak akkor határozatképes, ha a választott tagok kétharmadrésze jelen van, a konkrét esetben tehát negyvennyolc képviselő jelenléte lett volna szükséges, míg a pénteki közgyűlésen csak harminckét városi tag vett részt. Vukov Jevta (gazdasági-párti) csak tiltakozása jeléül jelent meg és megjegyzéseket fog tenni a következő közgyűlésen az ülés jegyzőkönyvére.

— Alekszity Bogoljub polgármester nem elnökölhet a közgyűlésen, mert rendelkezési állományban van. A választási szabályrendelet 50-ik szakaszának negyedik pontjából világosan kitűnik, hogy a választott képviselőtestület legidősebb tagja, a korelnök, a szabályrendelet 68-ik szakasza értelmében mindaddig elnököl, amíg meg nem választják az előjáróságot, illetve városokban az előjáróság szerepét betöltő városi tanácsot. A szabályrendeletből — folytatja a fellebbezés — világosan kitűnik, hogy a minisztériumnak az volt az intenciója, hogy a tisztviselőket kizárja a szavazásból mindaddig, amíg a választott képviselőtestület őket meg nem választja. Amíg megválasztásuk meg nem történt — a tisztviselőknek nincs helyük a képviselőtestületi ülésen.

A pénteki városi közgyűlés elleni fellebbezéseket azért küldik meg a tartományi vezetőségnek is, mert úgy találják, hogy a tartomány hivatott öröködni az önkormányzati jogok újszerű tartása felett.

Lengyelországba fegyvert akartak csempészni Magyarországon át.

Szentgothárd, jan. 4.

A magyar vámhatóságok megállapították, hogy egy külföldi magán-cégtől Lengyelországba feladott géprészeknek bevallott küldemény hadianyagot tartalmaz, amelynek az átszállításához nem kérték ki a magyar kormány engedélyét.

A vámhivatal a küldeményt további intézkedésig zárta.

További viharok várhatók az ellenzék mai közgyűlése körül.

A radikálisok bűnvádi feljelentést tesznek a közgyűlést összehívó korelnök ellen.

Becskerék, jan. 4.

A Torontál tegnapi tudósítása, amelyben az ellenzéki blokk azon elhatározásáról számol be, hogy január negyedikére, vagyis a mai napra közgyűlésre hívták össze a választott képviselőtestületi tagokat, élénk visszhangot váltott ki a helyi politikai körökből.

Ellenzéki körökben kijelentették a Torontál munkatársa előtt, hogy a közgyűlést minden áron megtartják,

amennyiben pedig a radikálisok megakadályozzák, hogy a vármegyeháza nagytermében ülésezhessenek, a képviselőtestületi ülést a Jadran-kávéház nagytermébe hívják össze. Az ellenzéki oldalon bizonyosra veszik a blokk összes pártjainak részvételét és azt tartják, hogy a mai közgyűlés az ellen-

zéki front erősségének a tűzpróbája lesz.

Radikális pártkörökben ezzel szemben kijelentették, hogy az ellenzék gyűlését nem kell másnak tekinteni, mint magánemberek ülésének és a hozandó határozatok senkit sem köteleznek. Egyébként is

Jankahidac Lázá korelnök ellen bűnvádi feljelentést tesznek

a szerb büntetőkönyvbe ütköző hatóság szinlelése címén (104-ik szakasz 4-ik bekezdés), mert véleményük szerint, Jankahidacnak nincs joga a közgyűlés összehívásához.

A mai második számú közgyűlés iránt szokatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg és a polgárság feszült figyelemmel várja a képviselőtestület két csoportja között megindult adáz harc végső kimenetelét.

Relity Julka bűnpörének fejleményei a járásbíró előtt.

Egy volt becskeréki törvényszéki bíró pöre.

Becskerék, jan. 4.

A becskeréki járásbíró tegnap nem mindennapi pert tárgyalt. A vádlott Osztoity Zlátó ügyvédjelölt volt, aki ellen Mijatovity Szlávkó volt becskeréki törvényszéki bíró tett feljelentést a szerb büntető-törvénykönyv 104-ik szakaszába ütköző hivatalnoksértés, becsület-sértés és rágalmazás címén. A vád szerint 1925 november 17-ikén Osztoity Zlátó ügyvédjelölt Relity Julkát, a méregkeveréssel vádolt asszonyt védte és a bíróság egyik határozata ellen semmisségi panaszt jelentett be és ezzel kapcsolatosan kijelentette, hogy

ezt azért teszi, mert a tanács egyik tagja, Mijatovity Szlávkó, nem beszámítható,

miután egyik bírótársát szünet közben minden ok nélkül inzultálta. Ugyanaznap kijelentette a védőbeszédében, hogy „olyan ideges tanácsal, mint amilyen a mostani, ebben az ügyben nem kell és nem lehet tárgyalni.” És végül, mert 1926 február 27-ikén egy nyilvános tárgyaláson Osztoity azt mondotta Mijatovitynak „védi a hely, különben megmutatnám neki” és „aláváló dolog a 104-ik paragrafus védelme mögé bujni.”

Nikovity Milos bűntető járásbíró tárgyalta a kínos ügyet és kérdéseire Osztoity Zlátó elmondotta, hogy a vádirat első pontjában foglaltakat valóban mondotta,

a második vádpontban foglaltakra nem emlékszik, ami viszont a harmadik vádpontot illeti, a kifogásolt kijelentések nyílt tárgyaláson hangzottak el, ahol Mijatovity bíró, aki időközben leköszönt az állásáról, nem akart vele tárgyaláson résztvenni.

Bunity Ivó törvényszéki elnököt hallgatta ki ezután a bíróság. A második vádpontra nézve tud csak felvilágosítást adni, de

az inkriminált szavakat nem hallotta, csak dr. Mihajlovity Iván novibecseji ügyvéd mondotta neki, hogy Osztoity használta a kifogásolt kifejezéseket.

Nikovity Milos bűntető járásbíró a harmadik vádpontra nézve azután

kihallgatta dr. Borsodi Lajos, dr. Kartal Árpád ügyvédek és dr. Grba Branisláv árvaszéki elnököt, a kinek a vallomása különösen érdekes és fontos, mert Grba akkoriban egyik ügyfele képviselőtében jelent meg azon a tárgyaláson, amelyen az ügyvédjelölt és a volt bíró között a szócsata lefolyt.

Grba Branisláv dr. többek között a következőket mondotta:

— „A betegesen fekvő Jovánovity törvényszéki elnök helyett Mijatovity Szlávkó bíró tárgyalta a kritikusan napon. Amikor Mijatovity meglátta a terembe lépő Osztoity Zlátó ügyvédjelöltet, rászólt, hogy mit keres itt.

Osztoity azt mondotta, hogy abban a polgári perben, amely tárgyalásra van kitűzve, az egyik fél képviselőtében jelent meg. Erre a bíró rászólt: „azok után, amik történtek, hogy merészel ide járni, velem tárgyalni.” Osztoity kimagyarázta, hogy ő nem Mijatovityhoz, mint magánszemélyhez, hanem a tárgyaló bíróhoz jött. Mijatovity azonban felszólitotta, hogy „távozzon a teremből, mert vele nem tárgyal.” Osztoity erről végzést kért, mire Mijatovity felkérte a jelenvolt államügyészt, hogy

karhatalommal távolítsa el a teremből az ügyvédjelöltet.

Amíg a karhatalom, egy fogházor személyében megérkezett, azalatt a bíró sértő kifejezést használt Osztoitytal szemben, aki ugyanazokat a sértéseket visszamondta. Osztoity a sértetések közben tényleg használta az inkriminált szavakat, a mennyiben azt mondotta, hogy ő itt a bírói székben visszaél a hatalmával és a 104-ik paragrafus mögé bujlik, de jöjjön ki a folyosóra, ott el látja a haját. Osztoity ezután a közben megérkezett fogházor kérelmére elhagyta a termet és én vettem át az ügy képviselőtét.”

Nikovity bűntető járásbíró a tanuvallomások jegyzőkönyvbe vétele után

elnapolta a tárgyalást és elrendelte dr. Mihajlovity Iván novibecseji ügyvéd tanukénti kihallgatását.

A legelnyomottabb kisebbség szenvedései.

Reut-Nicolussi, a déltiroli németek vezére nyilatkozik honfitársai helyzetéről.

A „Torontál” bécsi tudósítójától.

Innsbruck, jan. 4.

Két napos bujdosás után áruháiban érkezett Innsbruckba Reut-Nicolussi dr., a déltiroli németek vezére, akit Mussolini a Lipari-szigeten, Afrika partjaihoz közel berendezett internálótáborba akart deportálni. Reut-Nicolussi dr. nagy büntetést el Mussolini szemében: tiltakozni próbált a déltiroli németek elnyomása ellen, akárcsak vezértársa Nordin dr., aki ezért már több mint egy év óta a Lipari-sziget internálótáborában sanyálódik.

A legelnyomottabb kisebbség szenvedéseiről Reut-Nicolussi dr. a következőket meséli:

— A fasiszmus Dél-tiroiban a legváltozatosabb eszközökkel dolgozik. Bakker van Bosse hollandiai ügyvédnőről, akit a Népszövetségi Ligák Uniója küldött Dél-tiroiba, először azt híresztelték, hogy fasiszta kém. Így akartak ellene hangulatot és bizalmatlanságot teremteni a déltiroli németek között. Mikor ez a kísérlet kudarcot vallott, egyszerűen áttették a határon.

— Dél-tiroiban mostan Giarratana bozeni prefektus a legnagyobb ur. Giarratana a fasiszta metódusokat annak hőskorában tanulta ki, amikor szerkesztősegeket és nyomdákát romboltak és égették le. A legbrutálisabb módon igyekeznek a déltiroli németeket anyanyelvüktől megfosztani. Röviddel ezelőtt a két német képviselő, Sternbach báró és Tinzl dr. ajánlatot tettek, hogy készek a kibékülési politikában közreműködni. A válasz erre az volt, hogy a kibékülési politika csakis a németek gyors beolvadása révén valósítható meg.

— A gyermekeknek nemcsak az iskolákban tilos németül beszélni, de még otthon is ellenőrzik őket. A német egyetemeken tanuló diákokat tavaly mind behívták katonai szolgálatra. Mivel a nép- és középiskolák tanítói és tanárai nem tudnak németül, a gyerekek pedig nem beszélnek olaszul, képzelhető, hogy miként fest ez az oktatás. A most felnövő nemzedék fele analfabéta lesz.

— A fasiszmus a déltiroli németeket gazdasági szempontból is rab-szolgálatba döntötte, elvette földjeinket, elidegenítette takarékpénztárainkat és most még régi családneveinket is ki akarja irtani. Nem tudom, hogy ez a példa nélküli elnyomás miként fog végződni, számtalan rosszoldala mellett azonban egy kedvező eredményt is hozott számunkra: egyesítette az összes déltiroli németeket. Nálunk nincsenek pártok, világnézeti különbségek, a terror egységes fronttá kovácsolta Dél-tiroi egész németiségét.

Száritási üzemünkből visszamaradt

fűtésre igen alkalmas kitűnő száraz, barnaszén, méter mázsánként a 25 dinár árban ab telepünk, detailban kiárusítjuk.

EXPORT TRGOVINA SA HRANOM D. D.

Január 4. szerda. Róm. k.: Timót.
Prot. Izabella. Gk. Anasztázija.
Zsidó: Jud 11. Napkelte 7.51.
nyugta 16.19. A nap hossza 8.38.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenté:
Felhős égboltozat mellett a hő-
mérséklet állandó erős süllyedése.
Tartós hideg várható.

Január
4

1786-ban meghalt Mendelsóhn Mózes. 1880-ban meghalt Feuerbach Anselm német festő, akinek művészete a klasszicizmusnak egészen különös színezetet ad. Bizonyos modern egyéni vonás jellemzi azon műveit is, amelyeknek tárgyát az ókorból merítette.

1849-ben halt meg Gabelsberger német gyorsíró, a róla elnevezett gyorsírási rendszer feltalálója, 1817-ben jött a gyorsírás gondolatára.

1785-ben született Grimm Jakab, a német filológia megalapítója. A nagyközönség előtt főleg összegyűjtött német népmeséi után ismert, a melyeket öccsével, Vilmosmal együtt adott ki. Foglalkozott a szláv nyelvekkel is és Vuk Sztefanovity kis szerb nyelvűtanát ő adta ki németek használatára.

A nagy hófúvások és hideg miatt a zágrebi vasutigazgatóság elhatározta, hogy a Zágreb—szpliti forgalmat, míg a havat el nem takarítják, beszünteti.

Halálozás. Özvegy Dékány Jánosné kedden délután 69 éves korában meghalt. Temetése ma délután három órakor lesz a Hajduk Veljkova ucca 18-as számú gyászház-ból.

A magyar-párt becskerekli tagozata január 8-ikán, vasárnap délelőtt 11 órakor a Centrál (Klub) kávéház különtermében értekezletet tart, amelyen a magyar-párti képviselőtestületi tagok beszámolnak eddigi működésükről. Az értekezletre a magyar-párt minden tagja hivatalos, de szívesen látják azon a magyarság ügye iránt érdeklődő más polgárokat is.

Zichy Mihály halhatatlan szépségű rajzai, Madách: Ember tragédiájához, életre kelnek a jótékony nőegylet január ötödiki báljának műsorában. A város legcsinosabb hölgyei jelentik meg Éva tragédiáját a paradicsomból való kiűzéstől egészen a megváltó szőig: Ember küzdj és bizza bizzál. A műsor többi számát Griffel Lajos hegedűszólója, Róthné Frey Magda és Tomaszek Béla ének száma, Kollarich Mária és Juhász Ferenc tréfája töltik be.

Adomány a munkanélküliek részére. Haidegger Ödönne különféle ruhaneműket és cipőket adományozott a munkanélküliek családjai részére. Az adományokért ezúton mond köszönetet a segélyakció bizottsága.

Hasszorulás, rossz emésztés, erős bomlás és erjedési folyamat a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés, a nyelv gyulladása, az arcbőrön és a háton mutatkozó kiütések, valamint karbunkulók a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata mellett visszaféjődnek. Számos gyakorló orvos a **Ferenc József** vizet már évtizedek óta mindkét nembeli felnőtteknek és iskolás gyermekeknek kitűnő sikerrel rendeli.

A becskerekli ellenzéki blokk küldöttsége Beogradban. Az ellenzéki blokk küldöttsége az este érkezett vissza Becskerekre. A küldöttség felkereste Davidovity Ljuba rendelkezési államnyu minisztert, akit megkért, hogy járjon közben a belügyminiszternél „az önkormányzatot ért sérelmek” orvoslása érdekében. Davidovity megígérte, hogy azonnal megbiz egy demokrata minisztert, hogy keresse fel Vukicsevity belügyminisztert és informálja a Becskerekben törtétekről. A küldöttség még felkereste Pribicsevity Szvetozárt, a független demokrata-párt vezérét, Sztankovity Szvetozár földművelésügyi minisztert és Vujity Dimitrije földmives-párti képviselőt, aki megígérte, hogy oly értelmű utasítást ad a becskerekli földmives-párti városi képviselőnek, hogy a Sztakity-pör visszavonásának elmaradása esetén is, feltétlenül jelenjenek meg a mai közgyűlésen és tartsanak ki az ellenzéki blokk mellett.

Halálán van a perlezi vasuti szerencsétlenség egyik áldozata. A Perlez—knityanini vasuti szerencsétlenség legsúlyosabb sebesültjét, Nemesity Milán 10 éves perlezi fiút, tegnap haldokolva hazaszállították Perlezre. A szerencsétlen gyermeknek mindkét lába széttroncsolódott és állapota olyan súlyosra fordult, hogy orvosai feladtak minden reményt.

A kivándorlás — számokban. A szociálpolitikai minisztérium zágrebi kivándorlási ügyosztálya most küldte be a Torontál szerkesztőségének a múlt év október havának kivándorlási statisztikáját. A kimutatásból kitűnik, hogy 1927 októberében 2050 személy hagyta el az SHS állam területét az előző év októberének 1140 kivándorlójával szemben. Ezuttal tehát kilencszáztíz személlyel többen hagyták el otthonukat, hogy szerencsét próbáljanak az új világban. Ez év november elsejéig 3262 személlyel nőtt a honkeresők száma, az előző év kivándorlóival szemben, ami beszédes bizonyítéka a gazdasági viszonyok rohamos rosszabbodásának. A kivándorlók közül a legtöbben horvát-szlavónországiak (709-en) dalmáciaiak (472-en), vajdaságiak (371-en) és szlovéniaiak (233-an). Kisebb töredékük szerbiaiak (155-en), boszniaiak és hercegovinaiak (78-an) és montenegróiak (32-en). A legtöbben Argentínába vándoroltak ki (1019-en), lényegesen kevesebben, 492-en az Egyesült-Államokba, 131-en Braziliába, 118-an Uruguayba, 117-en Chillebe, míg a többiek megoszlottak a többi amerikai állam és Ausztrália között. Visszavándorló volt a múlt év október havában ötszázhuszonkettő.

Köszönet. A r. k. árvaház ezúton is hálás köszönetét fejezi ki a karácsonyi adományokért a Nagybecskerekli Népbank r.-t., Wilhelm T., Wogh Mihály, Trébits János, Portscheller Ferenc, Bohn József, Kónyáné, Meiszler N., Deutsch Márton, Kaufmann szénkereskedés, Lehmann M.-né, Jónás József, Molnár Mihály (Népbank), özv. Klementicsné és sok magát meg nem nevezőnek.

Előkészületek a Jadranszka Sztrázsa elit-mulatságára. A Jadranszka Sztrázsa (Adriai örszem) egyesület, mint minden évben, az idén is megrendezi szokásos nagyszabású elit-bálját, amely mindenkor a szezon legsikerültebb mulatsága volt. A bál január 19-ikén, görög keleti vizkereszt napján lesz a Kaszinó helyiségeiben. A meghívók szétküldését január 10-ikén kezdi meg a vezetőség. Jegyek január tizedikétől kezdődőleg a Dojkovity és Petrovácski, Mangold, Pravda, Reisz Hugó féle könyvkereskedésekben és Tyurcsin Radován főtéri üzletében kaphatók, ahol a jegyek már most előjegyezhetők. Aki tévedésből nem kapott volna meghívót, január tizenegyedikétől kezdve reklamálhatja a Jadranszka Sztrázsa irodájában (megyeháza földszint), ahol délután 3—5-ig tartanak hivatalos órákat.

Letartóztatott képviselőtestületi tag. A nemacskaernjai csendőrség kommunista agitáció gyanúja alapján letartóztatta Sztuprich János nemacskaernjai képviselőtestületi tagot, akit a szocialista- és földmives-párt együttes listáján választottak meg. A csendőrség Sztuprich lakásán házkutatást tartott és a lakásán egy kommunista röpiratot talált. A csendőrség Sztuprichot beszállította a becskerekli ügyészség fogházába, ahonnan a vizsgálóbíró tegnap szabadlábra helyezte.

Jaulusz Morini, a világhírű kómi-kus, Hubay Elze, a legfiatalabb tánc-és énekprimadonna, Herczeg Mancsi, Vadkertí Mancsi és Fábiana Irén művésznők elsőrangú színiakkal ma és minden este a „Szrpszka Kruna” (nagytermében) kabaréban láthatók.

A gornjamuzsljai betörők nyomában. A csendőrség a gornjamuzsljai betörés ügyében folytatta a nyomozást. Varga István gazdálkodó elmondta, hogy az éjjeli a kifosztott szoba szomszédságában töltötte, de az éjszaka folyamán semmi gyanúsat sem hallott. Reggel öt órakor kelt fel és akkor vette észre a betörést. Az udvar felőli ablakot betörve találta és ezen át hatoltak be a betörők, akik tökéletesen mindent felforgattak a szobában. A lakásból, mint tegnapra megállapította, nem ötvenezer, hanem ötvenötezer dinárt vittek el, azonkívül különféle ruhaneműket, ágyneműket és ugyszólván minden elmozditható holmit. A szobában volt egy üveg pálinka, azt is magukkal vitték az éjszakai látogatók.

A stigmatizált nő becsületsértési pöre. Berlinből jelentik, hogy Neumann Teréz, a konnersreuthi stigmatizált csoda becsületsértési pört indított egy szászországi kommunista lap ellen, amely azt írta róla, hogy: leányasszony. A leipzig-i törvényszék szombaton fogja a pert tárgyalni hallatlan érdeklődés mellett.

Már megint papirtalpu cipők Budapestén. Budapestről jelentik, hogy a főkapitányság rendeletére razziaát tartottak, mert a főváros piacát papirtalpu cipőkkel árasztották el. Számos kereskedőt érzékenyen megbírságotlakt. Becskerekben ilyen visszaélés nem történhetik, mert még a legprimább anyagból való cipők is olcsóbbak, mint másutt a papirtalpuak, a Vilim Herzfeld-féle Turul-áruházban.

A Balkán Bioszkopban szerdán és csütörtökön „A szenvedélyek jég-hegyén”, a legeredetibb, legizgalmasabb és egyszersmint leglátványosabb parasztdráma, melynek ügy tárgya, mint kivitele teljesen újszerű. A földhöz, röghöz ragaszkodó paraszt lelkiéletének, mely minden jó és rossz cselekedetének rugója, legszebb ábrázolása. A rendezés és fölvétel technikája, a kőszállsas és zergevadászatok, melyek nem filmtrükkök, hanem valódi történések, valósággal elragadók. Végül, amit ugyan nem utóljára kellett volna megemlíteni, Helga Thomas és Karl de Vogt művészek feledhetlenné teszik a filmet.

„Szabadítsák meg Becskerek városát ettől a szellemtől” . . . A földmives-párt a tegnapi nap folyamán részletesen kidolgozott fellebbezést adott be a pénteki képviselőtestületi ülés határozatai ellen és azt bizonyítja benne, hogy a radikális-párt köré csoportosuló blokknak nem volt jogában a tisztviselői kérdésekben dönten, amikor a képviselőtestület korábban elhatározta, hogy január 4-ikén tartja legközelebbi közgyűlését. A fellebbezésben éles hangon tárgyalják a helyzetet és „törvénytelenéseknek” mondják az eddigi határozatokat. A panaszt a következő szavakkal fejezi be a földmives-párt: „Szabadítsák meg Becskerek városát ettől a szellemtől, a rend és törvényesség, a város haladása és a polgárság jóléte érdekében.”

Árulás kövekeztében vesztették el az oroszok a japán-orosz háborút 1904-ben. Londonban rövidesen szenzációs per kerül tárgyalásra, amelynek előzményei az orosz—japán háborúra, illetőleg Port-Artur ostromára nyulnak vissza. A hatalmas várat Stössl orosz generális védelmezte, olyan hősiességgel, hogy a vár szinte bevehetetlennek látszott. Ennek ellenére a japánoknak 1904-ben sikerült meglepetésszerűen elfoglalni Port Arturt és ezzel eldőlt az orosz japán háború sorsa. Most kiderült, hogy a japánok árulásnak köszönhetik győzelmüket. Közvetítők útján ugyanis megvesztegették Kuropatkin és Stössl generalisokat és így aránylag kevés vérvessztéssel elfoglalták a várat. Kuropatkin, Stössl és társai 14 millió yenről szóló váltókat kaptak, amelyeket a japán kormány nevében Yamagata herceg irt alá. Kuropatkin, Stössl és társai hosszú ideig nem mertek hozzáfogni a váltók értékesítéséhez, a japán kormány viszont szintén nem sietett beváltani ezeket.

A világháború alatt Londonban egy szindikátus alakult, amely olcsón magához változta a váltókat és több ízben felhívta a japán kormányt tartozásának fizetésére. Mivel a tokiói kormány eddig nem teljesítette kötelezettségeit, a szindikátus a bír.sághoz fordult, amely február elején fog foglalkozni az érde es keresettel. A tárgyalás során újra felelevenednek az orosz—japán háború város részletei és kétségkívül számos szenzációs történelmi értékű leleplezésben lesz részünk, amelyek meg fogják világítani Japán meglepetésszerű győzelmének kulisszatitkait.



Oriente Biaskop CSAK MÉG MAI CSAK MÉG MAI
 Szurdán, január 4-én 5, 7 és 9 órákor.
 Pénztárnyitás délelőtt 10 - 1/212-ig,
 d. u. 8 órától.
Jön: Az örök város hatalma. 8 felvonásban. Film a háborus időkől. A
 RÓMA BÜNE. „Hotel Imperial“-t betiltották, de a „Tüskés
 drót“ engedélyezve.
 Főszereplők: Olaf Föens és Karina Bell.

A Kludszki-cirkusz szerelmi drámája. A Kludszky-cirkuszban, amely két évvel ezelőtt Beeskereken volt és jelenleg Olaszországban tart előadásokat, véres szerelmi dráma játszódott le. Arabella műlovarnő és Abdul Ferdin fakir régi szerelmi viszonyát megzavarta az a körülmény, hogy a szép lovarnő az utóbbi időben Simson atlétára is szívesen kacintott és többször meg is csalta vele a fakirt. A fakir gyakran civakodott az atlétával és Arabellá-

nak is megtiltotta, hogy találkozzék Simsonnal, de hiába. Egyik este, a mikor Pádua lakossága már a cirkuszba tódult, Abdul Ferdin berohant Simson öltözőjébe és törét a mellébe döfte. Simsonnak még volt annyi ereje, hogy a fakirt úgy szorítsa mellé, hogy annak négy bordája összetört, aztán elesett és meghalt. Abdul Ferdin jelenleg kórházban fekszik, ahonnan gyilkosság miatt a bíróság elé kerül.

A mézeshetek utóize.

Irta Pierre Valdagne.

Firmin Rollier berátom ezt monddta:

— Biarritz és Saint-Jean-de-Luz között fekszik Guéthary, a világ legelragadóbb kis falva. Tavaly nyáron ott töltöttem a szabadságomat s ha most visszagondolok erre a harmincöt napra, végtelen boldogsággal leszek tele. Szenvedélyesen szerelmes lettem egy leányba.

— Mikor pedig visszaérkezett Párizsba, — folytatta — egyszerre olyan körülmények jöttek közbe, amelyek ennek ezt a nagy szerelmét némiképpen lehűtötték.

— Ugy történt, ahogy ön mondta: szerelmes lettem egészen a vőlegénységig. Itt Párizsban azonban aggódni kezdtem, elsősorban azért,

mert erre az aggodalomra itteni barátaim élete ugyancsak okot adott.

— Ismerem ezeket a barátokat? — Dehogyan ismeri, hiszen éppen azért beszélek róluk. Nevezük őket Pulpe urnak és Pulpené öngyógyának. A legboldogabb házasságban élnek, de e családi boldogság sima tükre alatt titokzatos és nyugtalanító áramlatokat találtam.

— Pulpe ur megcsalja a feleségét?

— Dehogyan is! Egyik sem csalja meg a másikat. De ebben a házasságban — legalább is az egyik fél részéről — hiányzik a szerelem,

— Azaz? — Rövid leszek. Tegnapelőtt találkoztam Eugéne Pulpe urral. A

nyári szabadságról beszélgettünk. Oh... Guéthary! Ha tudná, barátom, hogy micsoda emlékeket idézett föl bennem ez a név! Itt töltöttem Dadelene-nél a legédesebb napokat, nyolc évvel ezelőtt, nászutunkon.

Ez a gyengédség meghatott s mikor másnapra ebédre hívtak meg, nagy örömmel fogadtam el a meghívást.

Pontos időben jelentem meg. Pulpe ur még nem volt otthon s felesége megkérdezte tőlem, hogy hol töltöttem a nyarat.

— Guétharyban — feleltem s lestem arcán a hatást. De ez az imént még mosolygó, vidám arc egyszerre elkomorodott.

— Guéthary, — mondotta végre — igen... milyen rossz emlékeim társodnak ehhez a helyhez.

— Nem értem a dolgot, — feleltem — hiszen kedves férje éppen tegnap mondotta nekem, hogy ő élete legboldogabb napjait töltötte ott.

Pulpené riadtan ugrott föl: — És elmondotta önnek, hogy a mézesheteinket ott töltöttük? Oh, az ostoba...

— De asszonyom, végtelen boldogsággal emlékezett vissza...

— Ő igen, de én, szegény barátom, de én... hiszen tudja: Eugéne jó és gyöngéd, de együgyű, két balkezes és színtelen...

— Nos, — fejezte be előadását Firmin Rollier — ezért van most sokkal kevesebb kedvem a házassághoz, mint azelőtt.

Zongora, 
 harmonium, pedálhárfa és finom mesterhegedők stb. raktára.
 Részletfizetésre is.
 Speciális hegedű- és zongorajavító műhely
 **Lenhardt Antal**
 Velikibecskerek. 1224

Különálló 2809
3 szobás lakás, új épületben,
 központi fűtés, összes mellékkegyiségekkel —
KIADÓ május 1-től.
 Cím: a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Eladók
 különféle irodai berendezési tárgyak, u. m.:
 Íróasztalok, könyvelési asztal, pénzeszekrény, linoleum, székek, óra, kanapé stb. 4
 Cím: a „Torontál“ kiadóhivatalában.

Figyelem! Havi abonoma elsőrendű étlap szerinti ékezőssel **Figyelem!**
550
Figyelem! dinárért kapható a „SZRPSZKA KRUNA“ éttermében. **Figyelem!**

PLEITZ FER. PÁL

KÖNYVNYOMDA

VELIKIBECSKEREK, OBILITYEVA (ZÁPOLYA) U. 5. SZ.

Nyomatványok a legmodernebb kivitelben - Lapkiadás - Nyomatványraktár - Vonalozó-intézet
 Tömöntöde - Könyvkötészet
 Ruggyantabélyegzőgyártás

Telefonszám
 21

Alapított
 1846